

Tai atsitiko pusę keturių, ankstyvą sekmadienio rytą. Telefono skambutis burbtelėjau „Alio?“, Martyno neramus balsas išvaikė miegus. „Tomas negyvas. Jis nusišovė“. Šimtai klausimų užplūdo mano mintis, bet nė vienas iš jų nebuvo toks aiškus, kad galėčiau išstarti. Kiek žinojau, Tomas prieš kelis mėnesius tapo krikščionimi. Aš konsultavau jį, ir atrodė, kad jis auga ir keičiasi. Kas nutiko? Apie tą sekmadienio rytą nedaug ką pamenu, išskyrus visišką bendruomenės šoką, kai paskelbiau apie Tomo mirtį. Jo savižudybė paskatino kiekvieną asmeniškai svarstyti, ir tie svarstymai dar nesibaigė. Jei mąstei apie savižudybę, prašau suprasti, kad be gyvybės atėmimo, dar yra keletas kitų pasirinkimų.

Savižudybė yra bjauri. Kamuojantis jausmas, kurį patiria po savižudybės pasilikę artimieji, dažnai apsunkinamas įvairiais tiesos neatitinkančiais įsitikinimais. Ką apie savižudybę kalba Bibliją? Kaip mes Kristaus širdimi galime reaguoti į savižudybę? Kaip padėti tiems, kurie liko gyventi?

Savižudybė Biblijoje

Senajame Testamente yra aprašyti keturi aiškūs savižudybės atvejai ir viena keršto savižudybė (Samsonas, Ts 16; Saulius ir jo ginklanešys, 1 Sam 31; Ahitofelis, 2 Sam 16-17; Zimris, 1 Kar 16). Naujajame Testamente rašoma apie Judo savižudybę. Samsonas, belaisvis, kuriam filistinai išbadė akis, buvo tokioje padėtyje, kad galėjo nužudyti daug filistinų. Tačiau tokio žudymo kaina buvo jo paties gyvybė, kurią jis atidavė nedvejodamas (Ts 16).

Ahitofelis (2 Sam 16-17) buvo karalius Dovydo patarėjas. Kai Dovydo sūnus Abšalomas sukilo prieš savo tėvą, Ahitofelis paliko Dovydą ir prisijungė prie maišto. Jis pasiūlė Abšalomui planą, kuriuo naudodamasis Abšalomas tikrai būtų nugalėjęs Dovydą. Tačiau į jo patarimą nebuvo atsižvelgta ir Abšalomui nepavyko laimėti karalystės. Ahitofelis žinojo, kad jis bus nukankintas kaip išdavikas, jo šeima gėdysis jo ir greičiausiai patirs kerštą. Todėl jis grįžo namo. „Sutvarkęs namų reikalus, jis pasikorė“. Jis buvo palaidotas savo protėvių kape.

Turbūt geriausiai žinomas savižudis buvo Judas Iskarijotas. Graužiamas sąžinės, bet neatgailaudamas išdavęs Jėzų, Judas pasikorė (Mt 27). Apie šias savižudybes galima pasakyti du dalykus. Pirma, jos įvyko dėl baisaus pažeminimo arba karinio pralaimėjimo, kuris būtų nuvedęs į gilią gėdą arba negarbingą mirtis, nors dėl to, ar išties tai buvo garbiniau, galima ginčytis.

Antra, Biblijoje nerandame, kad savižudybė būtų tiesiogiai pasmerkta. Jeigu kaltinamą, tai tik dėl tų veiksmų, kurie nuvedė į savižudybei pritariama. Savižudybė yra nuodėmė, tačiau tai nėra neatleistina nuodėmė. Deja, Bažnyčia ne visada tai suprato.

Savižudybė ir Bažnyčia

Dauguma šių dienų krikščionių nustebus sužinoję, kad primas krikščionių vadovas, apie 415 metus po Kristaus pasmerkęs, buvo Šv. Augustinas. Jis suprato, kad šeštasis Dievo įsakymas (Nežudysi“) apėmė ir savižudybę. Ankstyvojoje bažnyčioje tokio supratimo nebuvo. Būtina paminėti, kad Šv. Augustinas turėjo sunkumų dėl daugybės moterų, kurios ankstyvaisiais šimtmečiais pasirinko savižudybę tam, kad išvengtų persekiojimo dėl seksualinių nusižengimų. Tokios moterys buvo laikomos kankinėmis, ir Šv. Augustinas negalėjo su tuo susitikti. Tam, kad apgintu savo poziciją, jis pateikė nemažai išimčių bei paaiškinimų. Kitas nevykęs priedas prie savižudybės kaip savęs žudymo supratimo yra neteisingas atleidimo prigimties supratimas. Mąstoma taip: Kadangi savižudybė yra nuodėmė, o savižudis miršta ir dėl to nebegali išpažinti savo nuodėmės, visi savižudžiai yra pasmerkti amžinybei pragare dėl šios neišpažintos nuodėmės. Toks mąstymas rodo supratimo apie atleidimo prigimtį bei Kristaus mirtį ant kryžiaus stoką. Jeigu

Dievas mums atleistų tik tas nuodėmes, kurias mes išpažįstame, tada nė vienas iš mūsų neišvengtų pragaro. Ef 1, 7-8 skaitome: „kuriam (Jėzuje) turime atpirkimą Jo krauju ir nuodėmių atleidimą Jo malonės gausa. Jis dosniai apdovanojo mus savo malone su įvairiopa išmintimi ir sumanumu“.

Mūsų atleidimas slypi ryšyje su Jėzumi Kristumi, paremtu Jo mirtimi ir prisikėlimu, ne mūsų pačių sugebėjimu prisiminti ir išpažinti kiekvieną nuodėmę. Tiems, kurie bendrauja su Dievu per Jėzų Kristų, jau atleista. Kad ir kaip būtų gaila, deja, mes vis tiek kovojame su savo nuodėminga prigimtimi (Rom 7, 14-25; Gal 5, 16-18), ir kai kurie nusižudo.

Taip, mes turime žvelgti į savižudybę kaip į nuodėmę. Mūsų gyvenimas priklauso Dievui ir mes neturime teisės jo nutraukti. 1 Kor 6, 19-20 skaitome: „Ar nežinote, kad jūsų kūnas yra šventykla jumyse gyvenančios Šventosios Dvasios, kurią gavote iš Dievo, ir kad jūs nebepriklausote patys sau? Iš tiesų esate brangiai nupirkti. Tad šlovinkite Dievą savo kūnu!“

Dietrichas Bonhoefferis, vokiečių pastorius, kuris buvo nužudytas nacių, laikė savižudybę

tikėjimo stokos nuodėme. Tai yra stoka tokio tikėjimo, kuris „nesiskaito su gyvuju Dievu. Tikėjimo stoka nemato toliau už dovanoto fizinio gyvenimo ribų, nemato Kūrėjo ir Viešpaties, kuris vienintelis turi teisę nužudyti savo kūriniją“.

Kadangi „visa, kas daroma ne pagal įsitikinimą, yra nuodėmė“ (Rom 14, 23b), mes turime atidžiau žvelgti į save prieš nusprendami, koks amžinasis likimas laukia tų, kurie nusižudo.

Jei nematai išeities

Pasiklausyk to, kuris jautėsis taip, kaip tu jautiesi dabar. Paulius Antrame laiške korintiečiams (1, 1-8) rašo: „Mes norime, kad jūs sužinotumėte apie mus ištikusią negandą, kuri baisia mus prislėgė, tiek viršydama mūsų jėgas, jog nebesitikėjome išliksią gyvi. Mes ir patys širdies gilumoje buvome ištarę sau mirties sprendimą, todėl nebepasitikėjome savimi, o tik Dievu, kuris prikelia mirusius. Tai Jis mus išgelbėjo iš mirties nasrų ir tebegelbsti. Viliamės jog Jis ir toliau mus gelbės, prisidedant jums maldomis už mus, kad už daugelio mums išmelstą malonę daugelis mūsų vardu dėkotų“. Yra galimybių, kurių dabar negali matyti, taip pat yra ir viltis, kuri laukia, kol galės įsiskverbti į tavo nusivylimą ir pyktį. Bet dabar negali matyti nei tos vilties, nei kitų galimybių, todėl tau reikia kitų pagalbos. Pasišnekėk su žmogumi, kuris pažįstą Jėzų ir kuriuo tu pasitiki.

Kai nusižudo tavo mylimas žmogus

Netekties ir širdgėlos jausmai yra sumišę su faktu, kad mylėtas žmogus pasirinko mirtį savo noru, net jeigu jis ar ji nemanė, jog turi pasirinkimą. Tai, kad jie nusprendė palikti mus, sukelia pykčio, kaltės ir išdavystės pojūtį. Mes pykstame ant jų dėl to, kad jie mus paliko, ir jaučiamės kalti, kad pykstame. Ir nesvarbu, patinka mums tai ar ne, mes jaučiame, kad jų savižudybė buvo santykių su mumis atmetimas. Mes tai priimame asmeniškai. Tuo metu blogiausia yra būti tyliems ir atsiskirti. Geriausias dalykas yra kalbėtis su žmogumi, kuriam galime patikėti savo slegiančius jausmus. Beje, tais išgyvenimais reikia dalytis dažnai, nes išsikalbant mūsų širdgėla mažėja ir po to ateina išgijimas. Atpasakodami savižudybės atvejį, mes taip pat pamatome, kad nesame vieninteliai, praradę mylimą žmogų dėl savižudybės. Žinojimas, kad mūsų krikščionys broliai bei seserys taip pat buvo tokioje situacijoje, labai paguodžia. Mes nesame vieni.

Likusieji beveik visad klausia to paties dalyko: Ar aš galėjau padaryti daugiau? Ar aš galėjau sutrukdyti? Atsakymas yra toks: kiekvienas galėjo padaryti daugiau. Tačiau galime paklausti: Ar to būtų užtekę? Ar būtų užtekę dvidešimt keturias valandas trunkančios priežiūros? Kąkada mes turime nustoti mąstyti apie tai, „kas būtų, jeigu būtų“, ir gražinti atsakomybę dėl savižudybės tam, kuris nusižudė. Tai nėra žiaurus nusižudžiusiojo kaltinimas, bet reali perspektyva, kuri leidžia mums gyventi toliau.

Išvada

Savižudybė nėra automatinis bilietas į pragarą. Nors savižudybė – neteisingas kelias, ir ji yra nuodėmė, už jos slypi nuodėmė, su kuria kovojame mes visi, - tikėjimo stoka. Niekas iš mūsų negali sau leisti rodyti pirštais į tuos, kurie nusižudė, ar manyti, kad žino nusižudžiusiojo amžintąjį likimą (Įst 29, 29). Taip pat mes negalime sau leisti slėpti šią tragediją toliau pamaldžiai gyvendami. Mes turime tai iškelti į šviesą, kalbėti apie tai ir leisti artimiesiems kantriai vis pasakoti apie tai bendruomenei. Galiausiai yra svarbu suprasti, kad Dievas yra didesnis už savižudybę. Jis nėra nuverčiamas mūsų širdgėlos ar mūsų mylėto žmogaus savižudybės. Jis yra kupinas gailestingumo ir troškimo padėti tiems, kurie liko vieni. Kai mes pykstame, esame apimti depresijos, neigiame bei liūdime, Jis nuolatos yra šalia. Jo negali nustumti mūsų klausimai ar negebėjimas melstis. Jis yra šalia. „Laiduoju tikrai žinąs, ką užsimojau dėl jūsų, tai Viešpaties žodis, - dėl jūsų gerovės, o ne dėl žalos!

N
oriu jums suteikti vilties sklidiną ateitį“ (Jer 29, 11).

Parengta pagal Mark Johnson